

ประโยชน์และสรรพคุณของขี้เหล็ก

ขี้เหล็ก (Siamese Cassia, Thai Copper Pod, Capood Tree) เป็นพืชสมุนไพรจำพวกต้น ที่มีชื่อเรียกตามท้องถิ่นต่างๆ เช่น ปัตตานีเรียกยะหา, ขี้เหล็กบ้าน, ขี้เหล็กใหญ่, ขี้เหล็กหลวง เป็นต้น ขี้เหล็กนั้นเป็นพืชสมุนไพรที่สามารถหาซื้อได้ง่ายตามท้องตลาดทั่วไป

ลักษณะทั่วไปของขี้เหล็ก

สำหรับต้นขี้เหล็กนั้นเป็นไม้ยืนต้นที่มีลำต้นสูงประมาณ 10 – 15 เมตร เปลือกลำต้นสีน้ำตาลและแตกเป็นร่องตื้นๆ และมีการแตกกิ่งก้านเป็นพุ่มแคบๆ ส่วนใบออกเรียงสลับเป็นใบประกอบแบบขนนก แผ่นเรียบ โคนมน ปลายใบจะเว้าตื้นๆ จะออกดอกเป็นช่อโดยแยกแตกแขนงที่ปลายกิ่ง มีดอกสี

เหลือง มักหลดร่วงได้ง่าย และผลมีลักษณะเป็นฝักแบนๆ ยาวๆ สีน้ำตาลหนา ข้างในมีเมล็ดมากมาย

ต้นขี้เหล็ก เป็นต้นไม้ทรงพุ่มขนาดค่อนข้างใหญ่

ประโยชน์และสรรพคุณของขี้เหล็ก

ใบ – ช่วยในการถ่ายพยาธิ ถ่ายพิษไข้ ถ่ายกระษัย ช่วยแก้อาการเหน็บชา แก้นิ่ว ขับปัสสาวะ พิษเสมหะ แก้กษัยขาว ตลอดจนช่วยบำรุงเลือด แก้ววมดับพิษโลหิต อาการนอนไม่หลับ หรือใช้ดอกสุราตีมาก่อนนอน ให้รสขม

ดอก – ช่วยแก้อาการนอนไม่หลับ หรือโรคประสาท แก่หืด แก่รังแค เป็นยาระบาย ให้รสขม

ฝัก – ช่วยแก้ไข ขับเสมหะ หรือแก้พิษไข้เพื่อปิตตะ ให้รสขม

เปลือกฝัก – ช่วยในการแก้กระษัย หรือแก้เส้นเอ็นตึง ให้รสขมเฝื่อน

เปลือกต้น – ช่วยแก้ริดสีดวงทวาร แก้กระษัย ให้รสขม

กระพี้ – ช่วยถอนพิษไข้ แก้กระษัยเส้นเอ็น ให้รสขมเฝื่อน

แก่น – ช่วยรักษาหนองใน กามโรค แก้ตะขาตุพิษ ทำให้ตัวเย็น แก้เสบตา ช่วยถ่ายพิษ ถ่ายเส้น ถ่ายม้าม แก้กระษัย ช่วยขับโลหิต แก้อาการเหน็บชา ให้รสขมเฝื่อน

ราก – ช่วยรักษาแผลจากกามโรค แก้ไข้กลับไข้ซ้ำ ให้รสขม

ทั้งห้า – ช่วยดับพิษไข้ ถ่ายพิษกระษัย ถ่ายเส้น ถ่ายพิษจากเสมหะ และถ่ายพิษทั้งปวง ให้รสขม

นอกจากจะนำขี้เหล็กมาประกอบอาหารรับประทานแล้ว ยังสามารถนำไปขจัดรังแคบริเวณเส้นผมและหนังศีรษะได้อีกด้วย และยังทำให้เส้นผมชุ่มชื้นเงางามดูสุขภาพดี แต่ทั้งนี้การรับประทานต้องระมัดระวังเพราะอาจทำให้เกิดการเสื่อมและตายของเซลล์ตับได้